

ELŐTERJESZTÉS

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének

2011. június 23-án

tartandó ülésére

Az előterjesztés tárgya: Komló Város Gyermek- és Ifjúsági Konceptiója

Iktatószám: 11215/2011.

Melléklet: 1 db

A napirend előterjesztője: dr. Makra Istvánné bizottsági elnök

Az előterjesztést készítette: Laho Andrea irodavezető

Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:

Bizottság	Hatáskör

Meghívott:

Horváth Lászlóné – Községek Háza, Színház-és Hangversenysterem igazgatója
7300 Komló, 48-as tér 1.

Topolcsányi Dániel – a Városi Diákfórum kapcsolattartója
7300 Komló, Munkácsy M. u. 1/a.

A határozatot kapják:

Horváth Lászlóné – Községek Háza, Színház-és Hangversenysterem igazgatója
7300 Komló, 48-as tér 1.

Topolcsányi Dániel – a Városi Diákfórum kapcsolattartója
7300 Komló, Munkácsy M. u. 1/a.

Tisztelt Képviselő-testület!

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete 12/2011. (V. 27.) számú rendeletének 1. számú melléklet III/B 4. pont alapján az ifjúsági koncepció meghatározása, módosítása tárgyában készült előterjesztés az Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sportbizottság által nyújtható be. Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete 11/2008. (I.24.) sz. határozatával elfogadott ifjúsági koncepció felülvizsgálata vált szükségessé.

Napjaink társadalmi-gazdasági változásai új problémákat vetettek fel, feladatokat jelöltek ki az egész társadalom, azon belül a gyermek és ifjúsági korosztályokkal foglalkozók számára is. A megváltozott szükségletek, az átalakuló ifjúsági kultúra, az értékek átrendeződése komoly felelősséget ró a társadalom felnőtt tagjaira. Mint minden településen, így Komlón is az ifjúság problémáit csak széles társadalmi összefogással – szem előtt tartva a társadalmat érintő egyéb problémákat – lehet megoldani.

Az ifjúságról való felelősségteljes gondolkodás alapja, hogy velük, mint önálló társadalmi csoporttal foglalkozzunk. A fiatalsággal való foglalkozás hosszú távú befektetés. Jelenük határozza meg jövőbeni tevékenységüket, hiszen a mai fiatalok pár év elteltével a társadalom és a gazdaság mozgatórugói lesznek. Elengedhetetlen tehát számunkra, hogy megfelelő tudással, információval és lehetőséggel lássuk el őket azért, hogy jövőbeni cselekedeteik önmaguk és természetesen az egész társadalom hasznára váljanak.

A koncepció olyan *tervezet, elképzelés*, amelyre a társadalom folyamatos változása miatt az ifjúság érdekérvényesítése és szerepvállalása érdekében van szükség. A koncepció által megfogalmazott célokból adódó konkrét feladatok meghatározására és azok végrehajtásának ütemezésére a cselekvési terv szolgál, mely konkrét feladatokhoz konkrét határidőket és felelősöket rendel.

Az ifjúsággal való eredményesebb konzultáció érdekében 2011. januárjában megalakult a Városi Diákfórum, melyre meghívást kaptak a városban működő általános iskolák és középiskolák diákönkormányzatainak vezetői és a munkájukat segítő pedagógusok, illetve 2011. februárjában újjászerveződött a Komlói Ifjúsági Kerekasztal, akik aktívan részt vettek Borbás Sándor képviselő vezetésével a koncepció elkészítésében. A Komlói Ifjúsági Kerekasztal feladata lesz a gyermek- és ifjúsági koncepció alapján a cselekvési terv előkészítése, melyet a képviselő-testület az októberi testületi ülésen tárgyalhat meg.

Mind a Városi Diákfórum, mind a Komlói Ifjúsági Kerekasztal jelezte azon igényét, hogy részt kívánna venni az őket érintő önkormányzati döntések előkészítésében. (A sportkoncepció készítésénél a Sport Kerekasztal szintén jelezte ez irányú igényét.) Javaslom, hogy a cselekvési terv elkészítésével egyidejűleg kerüljön megvizsgálásra annak lehetősége, hogy az érintett szerveződések milyen módon kapcsolódhatnak be, kaphatnának szerepet az őket érintő önkormányzati döntések előkészítésében.

A Mihalovics Péter miniszteri biztos vezetésével elkészült Új Nemzedék Jövőjéért Program – melynek elfogadása ősze várható – társadalmi vitája folyik. A program egyik fő feladata, hogy stratégiai válaszokat adjon a fiatalok mindennapjait érintő problémákra, valamint lerakja egy új, egységes szemléletre épülő ifjúságpolitika alapjait. Mind az Új Nemzedék Jövőjéért Program végleges változatának megismerése, az abban megfogalmazásra kerülő stratégiai célok, mind a cselekvési terv készítése lehetőséget teremt ad a koncepció pontosítására, kiegészítésére, javítására.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a határozati javaslatot támogatni szíveskedjenek.

Határozati javaslat

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sportbizottság elnökének előterjesztésében megtárgyalta Komló Város Gyermek- és Ifjúsági Konceptiójáról szóló előterjesztést, és az alábbi határozatot hozza:

- 1.) A képviselő-testület az előterjesztés 1. sz. melléklete szerinti tartalommal elfogadja a „Komló Város Gyermek- és Ifjúsági Konceptiója 2011-2018.” című dokumentumot.
- 2.) A képviselő-testület az elfogadott koncepció alapján cselekvési terv elkészítését írja elő.
- 3.) A képviselő-testület javasolja, hogy a cselekvési terv kidolgozásával egyidejűleg kerüljön megvizsgálásra annak lehetősége, hogy a Városi Diákfórum, a Komlói Ifjúsági Kerekasztal, valamint a Sport Kerekasztal, milyen formában vehetne részt az őket érintő önkormányzati döntések előkészítésében.

Határidő: 2011. októberi rendes testületi ülés (a 2. és a 3. pont tekintetében)

Felelős: dr. Makra Istvánné elnök
Polics József polgármester

Komló, 2011. június 15.

**dr. Makra Istvánné
elnök**

„Jövők az ifjúság”

KOMLÓ VÁROS
Gyermekek- és Ifjúsági Konceptiója
2011-2018.

Készítette: A Komlói Ifjúsági Kerekasztal, a Városi Diákforum véleményeinek figyelembe vételével készítette Borbás Sándor önkormányzati képviselő

*Mi, Komló Város 2010-ben megválasztott önkormányzati képviselői
az új nemzedékek iránti felelősségünk tudatában
az alábbi nyilatkozatot tesszük:*

Az ifjúság jövőjét városunk közös ügyének tekintjük, világnézeti és politikai meggyőződéstől függetlenül valljuk, hogy a fiatalsággal való foglalkozás hosszú távú befektetés, az ifjúság pedig az új értékek hordozója, teremtője.

Álláspontunk szerint az egyik legfontosabb és legsürgősebb teendők közé tarozik az ifjúsághoz való eddigi viszonyulás újragondolása. A fiatalokra és csoportjaikra, közösségeikre nem elsősorban problémaforrásként, hanem városunk jelentős erőforrásként tekintünk. Fontos, hogy a fiatalok érezzék azt, van a városban feladat számukra, a város számít rájuk és meg is becsüli őket. Ezért kiemelt célunk, olyan ifjúsági kezdeményezések támogatása, amelyek lehetővé teszik, hogy közösségi célú, újszerű ötleteiket, elképzeléseiket megvalósíthassák, amelyekkel hozzájárulhatnak a fiatalok helyi, közéletbe való minél szélesebb körű bekapcsolódásához. Nem helyettük, hanem velük együtt kívánunk dolgozni. Feladatunk segíteni ötleteik kibontakoztatását, kidolgozását, figyelemmel kísérni fiatalok munkáját, visszajelzésekkel, illetve tanácsokkal segíti azt, valamint erősíteni a felelősségvállalást és kötelességtudatot, nemzeti és helyi hagyományaink, kultúránk ápolását, a generációk közötti szolidaritást és együttműködést.

Komló Város Gyermek- és Ifjúsági Konceptiójának megalkotásával egy, olyan keretet szeretnénk megfogalmazni, amely az élet minden területén – mint a foglalkoztatás, családalapítás, nevelés-oktatás, egészségvédelem, sport, szabadidő, érdekérvényesítés – meghatározza azokat az irányelveket, amelyek fontosak a fiataloknak. Úgy gondoljuk, hogy minden területnek megvannak az ifjúságpolitikai vonatkozásai. Mind a társadalom egészét illetően, mind egy-egy szakterületet tekintve a fiataloknak fókuszba kell kerülniük, hiszen városunk jövője, versenyképessége azon múlik, tudnak-e itt boldogulni.

Mindent igyekszünk megtenni annak érdekében, hogy megerősödjenek az ifjúsági és ifjúságot segítő civil szervezetek, rendszeres segítséget kapjanak az önkormányzattól és azok intézményeitől. Az önkormányzat hozzá kíván járulni a Komlón élő fiatalok önállóvá válásának segítéséhez, társadalmi integrációjának megvalósulásához. Az Önkormányzat sajátos eszközeivel és erőforrásaival támogatni kívánja a fiatalokat és közösségeiket abban, hogy képessé váljanak egyéni és közösségi szinten a személyes és társadalmi, gazdasági, kihívások megválaszolására.

„Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.”

„Bízunk a közösen alakított jövőben, a fiatal nemzedékek elhivatottságában. Hisszük, hogy gyermekeink és unokáink tehetségükkel, kitartásukkal és lelkierejükkel ismét nagyra teszik Magyarországot.”

„Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.”

Részletek Magyarország 2012. január 1-jén életbe lépő Alaptörvényéből

Tartalomjegyzék

Nyilatkozat	5
A gyermek- és ifjúsági koncepcióról általában.....	8
Az önkormányzat ifjúságpolitikai feladatainak jogi háttere.....	8
A koncepció célcsoportja	9
A koncepció célja	9
Helyzetelemzés	10
Földrajzi, életkori megoszlás	10
Ifjúságkutatás, ifjúsági koncepció, cselekvési terv	10
Oktatás	11
Ifjúsági egészségügy, mentálhigiéné, szociális igények	11
Szabadidő, kultúra	11
Pályaválasztás, munkavállalás	12
A témához tartozó helyi stratégia - Kulturális stratégia	12
Érdekérvényesítő képesség növelése, érdekképviselés	13
Ifjúsági párbeszédrendszer.....	13
Az önkormányzat ifjúságpolitikai céljai	14
Pályakezdés, otthonteremtés	15
Oktatás, képzés, nevelés.....	15
Egészség, testkultúra.....	16
Kultúra, közösség	17
Ifjúsági párbeszédrendszer.....	18
Városi Diákfórum.....	18
Komlói Ifjúsági Kerekasztal.....	18
A Cselekvési Tervről	19

A gyermek- és ifjúsági koncepcióról¹ általában

Az önkormányzat ifjúságpolitikai feladatainak jogi háttere

Az önkormányzati ifjúságpolitika legmagasabb szintű jogforrása Magyarország Alaptörvénye, amely többek között megfogalmazza, hogy Magyarország különös gondot fordít, az ifjúság létbiztonságára, oktatására, és nevelésére, továbbá védelmezi az ifjúság érdekeit. Emellett számos ENSZ egyezmény (Gyermekek Jogairól Szóló Egyezmény, Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, valamint az Oktatásban Alkalmazott Megkülönböztetés Elleni Küzdelemről Szóló Egyezmény) határoz meg olyan elveket és jogokat, amelyek érvényesüléséhez szükséges az önkormányzat támogató közege is.

Az önkormányzatok ifjúságpolitikai tevékenységének közvetlen jogforrása az 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról. A jogszabály 8. §-ában a települési önkormányzat feladatai között felsorolja „a gyermek és ifjúsági feladatokról” való gondoskodást.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Törvény meghatározza az önkormányzat különböző területekkel – így az ifjúsággal kapcsolatos – főbb feladatait:

- 8. § (1) bekezdés: „a települési önkormányzatok feladata a helyi közszolgáltatások körében, különösen a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás.
- 8. § (2) bekezdés: „a települési önkormányzat maga határozza meg – a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően -, mely feladatokat, milyen mértékben lát el.
- 8. § (5) bekezdés: „a települési önkormányzat a feladatai körében támogatja a lakosság önszerveződő közösségeinek a tevékenységét, együttműködik e közösségekkel.”

A hivatkozott önkormányzati törvény 70. §-a értelmében a megyei önkormányzatnak kötelező gondoskodnia – többek közt – gyermek- és ifjúsági jogok érvényesítésével kapcsolatos feladatokról és a gyermek- és ifjúságvédelmi szakellátásról (1994. évi LXIII. törvény 40. §-ával megállapított szöveg).

¹ Továbbiakban: ifjúsági koncepció, illetve koncepció

Több jogszabály foglalkozik a korosztályt érintő kérdésekkel - gyermekvédelmi törvény, közoktatási törvény stb. -, de a fiatalokra vonatkozó egységes jogi szabályozás megalkotása folyamatban van. A törvényekből nem derül ki, hogy pontosan milyen ifjúsági feladatai vannak az önkormányzatoknak, ezért nagy szabadsággal rendelkezve határozhatja meg, hogy mely feladatokat, milyen formában kíván ellátni. A település ifjúságpolitikai céljainak, feladatainak alapidokumentuma az ifjúsági koncepció.

A koncepció célcsoportja

Az ifjúságpolitikai koncepció célcsoportja - a születéstől az önálló életkezdésig - a 0-35 éves korosztály.

A koncepció célja

A koncepció középtávra szóló (2012-2018) célokat kíván megfogalmazni a komlói fiatalokat érintő kérdésekben, különös tekintettel a fiatalok oktatására, a foglalkoztatásra, a kreativitásra és a vállalkozói készségre, a társadalmi befogadásra, az egészségre és a sportra, a civil részvételre és az önkéntes munkára. A koncepció a szükségletek, a feladatok, a megoldási módok számbavétele, továbbá döntéshozatali elvek, irányok meghatározása. A koncepcióban megfogalmazott alapelvek, célok nincsenek köbe vésve, a koncepció fogalmának megfelelően keretet, lehetőséget kívánnak biztosítani a továbblépésre.

A konkrét feladatok, a helyi ifjúságpolitika hatékonyabb végrehajtásához szükséges intézkedések társadalmi egyeztetést követően a 2012-2014 közötti időszakra szóló cselekvési tervben kerülnek megfogalmazásra. A meghozandó, születő döntéseink akkor lehetnek hatásosak és eredményesek, ha komplexitásában foglalkozunk az ifjúsággal. Ha rendszeresen lehetőséget adunk önmagunk és az érintettek számára, hogy elemezzük, értékeljük, folyamatában is kövessük a céljaink megvalósulását szolgáló eseményeket, tevékenységeinket.

Helyzetelemzés

Földrajzi, életkori megoszlás

A statisztikai adatok tükrében el kell mondani, hogy a népesség létszámának sajnálatos csökkenése mellett is a gyermek és ifjúsági korosztály jelentős nagyságot képvisel Komló és a kistérség lakosságának tekintetében:

Korosztály	Komló város	Kistérség (várossal együtt)
0-13 évesek	3.113 fő	4.846 fő
14-19 évesek	1.203 fő	1.853 fő
20-30 évesek	4.160 fő	6.240 fő
0-30 évesek összesen	8.476 fő	12.939 fő
Összlakosság	26.741 fő	41.028 fő
Fiatalok %-ban	31,6 %	31,5 %

Komló összlakossága 26.741 fő (2009), melynek 31,6 %-át érinti közvetlenül az ifjúságpolitika a gyermek korosztállyal együtt. Az adatsor változásokat mutat a négy évvel ezelőtti állapothoz képest. A gyermek és fiatal korosztály létszáma több mint 200 fővel csökkent, míg az összlakosság 787 fővel lett kevesebb. Ez részben magyarázható a születési adatok kedvezőtlen alakulásával, de megjelenik benne a város megtartó erejének csökkenése is.

Ifjúságkutatás, ifjúsági koncepció, cselekvési terv

Ifjúságkutatást végzett 2005-ben és 2007-ben a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, 2009-ben a Komló és Térsége Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, 2010-ben a Községek Háza. A kutatások tapasztalatai egybecsengenek, ezeket a következőkben foglalhatjuk össze: A 12-29 éves korosztály életterét, problémáit, tevékenységi köreit tekintve rendkívül heterogén. A szabadidő hasznos eltöltésétől az oktatáson keresztül a szociális igényekig, illetve a munkavállalásig, lakhatásig igen sokrétűek a feladatok.

Oktatás

A tanulás, továbbtanulás, pályaválasztás terén tovább nőtt az esélyegyenlőtlenség. A tanulmányi átlagokat vizsgálva fel kell hívni a figyelmet arra a - pedagógusok által jól ismert - tényre, hogy a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező szülők gyermeke több kulturális tőkével rendelkezik, jobban meg tud felelni az iskolai elvárásoknak. A képzetlen szülők gyermekeinél, a szegregált környezetből érkező gyermekeknél, vagy hátrányos helyzetű településekről származó tanulók esetében komolyan számolni kell a kulturális tőke hiányainak újratermelődéséről. Ez nagy hatással van a fiatalok iskolai eredményeire és jövőbeni esélyeikre is. Ez egyben felzárkóztató, integrációs programok kiterjesztését teszi szükségessé. A településre jellemző munkaerő-piaci gondok halmozottan érintik a pályakezdő fiatalokat. Városunkra sajnos a fiatalok elvándorlása jellemző, oka elsősorban a munkalehetőség hiánya.

Ifjúsági egészségügy, mentálhigiéné, szociális igények

A gyermek és ifjúsági korosztály egyre több időt tölt a szabad levegő helyett a televízió, számítógép előtt. Ez a komlói fiatalokra is igaz. Komoly problémát jelent, hogy az utóbbi időben egyre több fiatal jut droghoz, italhoz. A Gyermekjóléti Szolgálat 2009. évi attitűd - vizsgálata szerint a középiskolások mintegy 28 %-a vallotta rendszertelen droghasználónak magát, míg 3 % rendszeres drogfogyasztónak. A dohányosok száma a fiatalok körében megdöbbentően magas.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2009. évi adatai alapján 1581 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Ez egyenes következménye annak, hogy a településen magas az egyedülálló szülők száma. Emellett 1310 esetben ítélték meg rendkívüli gyermekvédelmi támogatást ebben az esztendőben.

Szabadidő, kultúra

A szabadidős tevékenységek szorosan összekapcsolódnak az önállósodási törekvéseikkel, különösen fogyasztói státuszuk kialakulásával. A fiatalok leggyakrabban látogatott szabadidős helyszínei a megyeszékhelyen lévő bevásárlóközpontok (Árkád, Pláza), a város sörözői, pizzériái, a rockzenét kedvelők törzshelye a Zrínyi Klub, diszkókat rendez egy-két népszerű étterem-szórakozóhely. A művelődési intézményeket azok a fiatalok látogatják, akik

folyamatosan vesznek részt egy-egy szabadidős tevékenységben (tánc, zene-ének, aerobik, kangoo, stb.), a klasszikus rendezvényeket viszonylag kevesen látogatják (kiállítás, könyvtár, színház, hangverseny). A 2011-es évtől Ifjúsági Ifi Pont működik, mely lehetőséget biztosít a fiatalok számára az ifjúsági szolgáltatások elérésére, internetes hozzáférésre, ifjúsági közösségi programok lebonyolítására. Új, a fiatalokat érdeklő programok megvalósítására forrásteremtés céljából pedig a Községek Háza ifjúsági tevékenység-fejlesztésre pályázatot nyújtott be.

Pályaválasztás, munkavállalás

A pályakezdő munkanélküliség problémája alól Komló sem kivétel. A diplomájukat megszerzők gyakran nem jönnek vissza a városba vagy környékére dolgozni.

A Baranya Megyei Munkaügyi központ 2010. éves adatai szerint Komlón 2328 regisztrált álláskeresőből 17 év alattiak száma 0 fő, 17-20 év közöttiek száma 112 fő, 21-25 év közöttiek száma 404, valamint a 26-35 év közöttiek száma 774. Iskolai végzettségük szerint 24 főnek nincs meg a nyolc általánosa, 457 csak nyolc általánost végzett, szakközépiskolai végzettségűek 585, gimnáziumi érettségivel rendelkeznek 168, és 56 fő a diplomás munkanélküli.

A gazdasági válság csúcspontján, a településen a munkanélküliség soha nem látott magasságba szökött, 24,4% volt. Az utóbbi néhány hónapban a szám mérséklődött.

A témához tartozó helyi stratégia - Kulturális stratégia

A stratégia megállapítja, hogy a város kulturális életében kiemelt figyelmet kell az ifjúsági korosztálynak szentelni. Érzékelteti, hogy az ifjúsági korosztály számára megvalósított programok nem csak a fiatalok szocializációját, társadalmi beilleszkedését segítik, hanem a versenyképes programok hatására a településen tartja a szórakozni vágyó, ezért Pécsre látogató fiatalokat, ez által akár megtartó ereje is lehet. A dokumentum kiemel néhány ifjúsági programot, ami jól működik. Ezeknek a programoknak a titka, hogy jórészt fiatalok szervezik és vezetik fiatalok számára. A Pöndöly Néptáncsoportot fiatalok indították útnak, amely mára minősített táncosokat és kiváló népzeneészeket nevelt ki. A Községek Háza hip-hop csoportjai is komoly sikereket könyvelhetnek el, köszönhetően ifjú vezetőik hitelességének, akik meg tudják szólítani saját korosztályukat.

2009-ben a Községek Háza 2 új fesztivált indított el, amelyek nagy sikert arattak a fiatalok körében. Az egyik a Déli Kapu Örökség Fesztivál, ahol hazai és külföldi népzenei együttesek szerepelnek, míg a másik kifejezetten az ifjúsági korosztály számára megrendezett Minden Más Fesztivál, ahol az alternatív zenei és kortárs színházi műfajoké a főszerep.

Érdekérvényesítő képesség növelése, érdekképviselés

A ma ifjúságának nem arra van szüksége, hogy mások képviseljék érdekeit, hanem arra, hogy önszerveződési lehetőséget kapjanak, hogy maguk képviseljék érdekeiket, megjelenjenek különböző szinteken, hiszen az ifjúság élni kíván a vélemény-nyilvánítás lehetőségével.

A diákönkormányzatok, amelyek az érdekérvényesítő képesség fontos szinterei lennének, elszigetelten működtek. A DÖKE kilépett a diákönkormányzatok mögül, felvállalva egy új feladatot, sport- és szabadidős tevékenységek, rendezvények szervezését. Ezzel az érdekképviselés, városi szintű együttműködés gyakorlatilag megszűnt. 2010-ig nem volt megfelelő fórum, ahol kifejezhetnék véleményüket.

A város korábbi Ifjúsági Konceptiója az ifjúságkutatások által feltárt helyzetelemzésekre és a konceptióban feltárt helyzetelemzésre és célrendszerre épült. A konceptióhoz készített Cselekvési terv általános feladatokat fogalmazott meg a különböző szervezetek, intézmények számára. Nem tartalmazott konkrét teljesítési határidőket, a feladatok elvégzéséhez felelősöket igen, anyagi forrásokat nem rendelt.

Kiemelt feladatként azonban meghatározta a Társadalmi aktivitás kialakítását célzó tevékenységeket a célcsoport számára: „Törekedni kell a fiatalok társadalmi aktivitásának növelésére, a csoportos érdekérvényesítés megfelelő formáinak elsajátítására. A fiataloknak meg kell tanulni az érdekegyeztetés megfelelő formáit, elsajátítani a közügyekkel való foglalkozást, az önszerveződéshez, a kezdeményezéshez szükséges képességeket.”

Ifjúsági párbeszédrendszer

A kerekasztal működtetését a korábbi Cselekvési terv a Községek Háza intézményre bízta. 2009. április 29-én alakult újjá. 2010-ben személyi változás történt a Községek Háza ifjúsági referens munkakörében. Egy év elegendő volt a tapasztalatok megszerzésére és a hibák felfedezésére.

A Kerekasztal összetételét a Községek Háza megörökölte, és a korábban kialakított felépítésen nem változtattunk. Eszerint a kerekasztal háromoldalú: tagjai egy részről önkormányzati képviselők (*önkormányzati oldal*); más részről a helyi ifjúság képviselői (*korosztályi oldal*), és a gyermek- és ifjúsági korosztállyal foglalkozó intézmények (*támogatói oldal*). A korosztályi oldalt 2009-ig az ifjúsággal foglalkozó civil szervezetek vezetői képviselték. A résztvevőket tekintve nem sikerült biztosítani a korosztályi oldalon a fiatalok jelenlétét: mivel csak az ifjúsági civil szervezetek vezetői voltak jelen, így csak a „*képviselet képviselte*” valósult meg. Kérdéses volt, hogy a magukat ifjúságiként aposztrofáló civilek mögött ténylegesen a fiatalok állnak-e. A DÖKE tevékenységének változása miatt a diákönkormányzatok városi szintű együttműködése megszűnt. A kerekasztalból hiányoztak maguk a fiatalok. A feladattal megbízott Községek Háza határozott szakmai elve kezdettől az, hogy nem kívánja maga meghatározni a kerekasztal munkáját, azt a fiataloknak maguknak kell kialakítani. Nem kívánatos, hogy a kerekasztalt irányítsa az intézmény, feladata annak szervezése, kommunikációja, menedzselése, a munkamódszerek, folyamatok „animálása”, a fiatalok képzése, felkészültségük és gyakorlatuk fejlesztése.

A 2010-es önkormányzati választáson képviselő-testületbe szép számmal kerültek be fiatalok. A 15 fős testületből 4 fő 35 év alatti, akik maguk is tevékenykednek ifjúsági szervezetben, jól ismerik a korosztály helyzetét és az ifjúsági kerekasztal korábbi tapasztalatait. A kerekasztal összetételének anomáliáit feloldandó, szükséges volt a diák önkormányzatok városi szintű együttműködésének felélesztése. Megalakult a Városi Diákfórum, melynek résztvevői a diák önkormányzatok tagjai és segítő tanáraik. Ezzel elérhetővé vált, hogy az ifjúsági kerekasztalban a fiatalok tényleges képviselte valósuljon meg: a Diákfórum delegálja a korosztályi oldal képviselőit a kerekasztal tagjai sorába.

Az önkormányzat ifjúságpolitikai céljai

Az önkormányzat célja, hogy

- az önkormányzat tervszerű társadalmi-, gazdasági-, várospolitikai célkitűzéseinek megfogalmazása és azok megvalósítása során a gyermekek, serdülők és fiatalok sajátos érdekeit érvényre juttassa;
- a fiatalok közéletben történő részvételét, aktív közéleti szerepvállalását ösztönözze;

- az ifjúság életminőségét, élethelyzetét, létbiztonságát, társadalmi perspektíváit figyelemmel kísérje, emelje;
- a korszerű tudás, a piacképes szakmai képzettség megszerzésének segítése, a sikerességet garantáló képességek, készségek és kompetenciák erősítése;
- a foglalkoztatást és a munkaerő-piaci integráció segítse;
- az otthonteremtés, a családalapítás esélyeit javítsa;
- a jogérvényesítés, véleménynyilvánítás eszközeihez való hozzáférést biztosítsa, fejlessze;
- a kulturált szabadidő eltöltés feltételeinek javítása;
- vagyis, hozzájáruljon a fiatalok társadalmi problémáinak megoldásához.

Pályakezdés, otthonteremtés

- Az önkormányzatnak támogatnia kell minden lehetséges eszközzel a fiatalok munkába állását és az otthontermését, segítenie kell a családalapítást.
- Különböző foglalkoztatáspolitikai eszközök bevonásával törekedni kell a fiatalok minél hatékonyabb munkába vonására.
- Ahhoz, hogy a megszerzett tudás ne váljon használhatatlan tudássá, fontos, hogy a fiatalok képesek legyenek alkalmazkodni a gyorsan változó körülményekhez, tisztában legyenek a piac elvárásaival, ehhez igazodva válasszanak képzési területet.
- A település- és gazdaságfejlesztés során a döntéshozóknak számításba kell venni a korszerű tudással, ismeretekkel rendelkező fiatalokat, mint a humánerőforrás bázisát.

Oktatás, képzés, nevelés

- A fiatalok helyben tartásához biztosítani kell a magas színvonalú oktatást és képzést (mind az iskolákban, mind az iskolarendszeren kívüli képzésekben, tanfolyamokon, klubokban).
- A hatékonyabb képzés érdekében segíteni kell a pályaaorientációt, és szakemberek bevonásával lehetőséget kell teremteni a fiatalok számára a minél szélesebb körű tájékozódáshoz, tanácsadások igénybevételéhez.
- Biztosítani kell a zökkenőmentes átmenetet a képzésből a munka világába.

- Törekedni kell az oktatási rendszert elhagyó fiatalok számának csökkentésére.
- Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség elve egymást kiegészítve kell, hogy érvényesüljön. Éppen ezért biztosítani kell a hátrányos helyzet (mélyszegénységben, hátrányos helyzetű és leghátrányosabb helyzetű településrészekben élő, fogyatékos és roma/cigány fiatalok számára egyaránt) a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést az oktatás területén is.
- Segíteni kell a diákok és a velük foglalkozó szakemberek (az iskolában elsajátítható tudáson túl) folyamatos képzését.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a fiatalok környezettudatos nevelésre.

Egészség, testkultúra

- A szellemi és testi egészség a legfőbb érték, ezért erősíteni kell ennek tudatosabb megjelenítését, amelyhez megfelelő motivációt és kommunikációt kell bevezetni, és széles körben alkalmazni.
- Tudatosítani kell a fiatalokban az egészségmegőrzés, az egészségfejlesztés és betegségmegelőzés fontosságát.
- Esélyt kell teremteni arra, hogy a fiatalok képessé válhassanak egy produktív életstílus kialakítására, és mind a legális, mind az illegális drogok visszautasítására.
- A sportolás alternatívát nyújt a káros szenvedélyekkel és a deviáns viselkedésformákkal szemben, továbbá az egészségmegőrzés szempontjából is kiemelten fontos, ezért a fiatalok igényeinek megfelelően kell fejleszteni a sportolásra, illetve a szabadidő aktív eltöltésére alkalmas területeket.
- Támogatni kell az egészséges életmód szemléletének meghonosítását.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a szociálisan hátrányos helyzetű és fogyatékos fiatalok egészségvédelmére különös tekintettel az integrált sportprogramok megvalósítására.
- Az egészséges élet alapja a tiszta környezet, ezért kiemelten kell kezelni a környezetvédelmi problémák iránti fogékonyságot, a környezeti nevelés széleskörű elterjedését, valamint a tiszta és ez által vonzó településkép megteremtését. A felnövekvő generációk környezet- és természetvédelmi gondolkodását, szemléletét, felelősségtudatát erősíteni kell.

Kultúra, közösség

- Támogatni kell az ifjúsági szervezetek létrejöttét, a fiatalok önszerveződéseit és kezdeményezéseit.
- Segíteni kell a fiatalok azon tanulási folyamatát, melyben az érdekegyeztetés, érdekérvényesítés formáit és sikeres eljárás módjait sajátíthatják el, illetve állampolgári képességeiket fejlesztik.
- Segíteni kell a fiatalok közötti szolidaritás megerősítését. A kirekesztő, előítéletes gondolkodás és viselkedés negatív hatásainak tudatosítását, a befogadó attitűd erősítését. Minél több lehetőséget kell teremteni, olyan integrált programok megvalósítására, ahol az együttlét lehetőséget teremt egymás megismerésére és az egymástól való tanulásra is.
- Biztosítani kell a hátrányos helyzetű fiatalok számára is a közösségi, kulturális programokon való részvételt, és segíteni kell az általuk kezdeményezett programok megvalósulását.
- Támogatni kell a fiatalok önkifejezését és kreativitását szolgáló kezdeményezéseket.
- Támogatni kell a szabadidő tartalmas eltöltését, mert a kulturális rendezvények nem csupán kellemes időtöltésként foghatók fel, hanem mint prevenció, mint alternatíva a nem kívánt időtöltési formákkal szemben.
- Preferálni kell az egészséget támogató és a tartalmas értéket nyújtó programokat.
- Támogatni kell a hagyományörzésre, honismeretre, kultúraközvetítésre irányuló rendezvényeket, programokat.
- Támogatni kell a közbiztonságra, közrendre irányuló kezdeményezéseket.
- Támogatni kell a nemzetközi ifjúsági és szakmai együttműködési formákat, az ifjúsági cseréket, a testvérvárosi kapcsolatokat, és ezek hálózati szintű együttműködését.
- Biztosítani kell az aktív és hasznos ifjúsági élethez a megfelelő közösségi tereket.
- Fejlesztani kell a jelenlegi közművelődési intézmények és más szervezetek által fenntartott közösségi tereket.
- Az ifjúsági korosztály tekintetében óriási szerepe van a hatékony és hiteles kommunikációnak, ezért biztosítani kell a megfelelő információáramlást a korosztály és más társadalmi csoportok között.
- Napjainkban a média hatása nagymértékben befolyásolja a fiatalok fejlődését, viselkedését, ezért segíteni és támogatni kell a valódi, pozitív értékel közvetítését.

Ifjúsági párbeszédrendszer

Városi Diákfórum

Az önkormányzat fontosnak tartja a diákokkal és az oktatási intézményekkel való rendszeres konzultációt. Ennek érdekében 2011 januárjában kezdeményeztük a Városi Diákfórum összehívását, melyre meghívást kaptak a városban működő általános és középiskolák diákönkormányzatainak vezetői és a DÖK munkáját segítő pedagógusai.

- A Városi Diákfórum a komlói diákok hivatalos önkormányzati fóruma. Tagjai: a komlói általános- és középiskolák diák-önkormányzatainak elnökei ill. képviselői és a DÖK segítő pedagógusok.
- A Városi Diákfórum évente legalább három alkalommal ülésezik (ősz, tél, tavasz) ahol ismertetik a diákság aktuális problémáit, javaslatait.
- Rendkívüli ülés összehívására kerül sor, minden olyan kérdés illetve önkormányzati döntés előtt, amely nagymértékben befolyásolja a diákok és az intézmények életét.
- Az ülések között a Városi Diákfórum által választott delegáció képviseli a diákságot az önkormányzatnál és az Ifjúsági Kerekasztal tárgyalásain. A Kerekasztal ülésein a delegáció 3 tagja mellett legalább + 3 fő diákfórum korosztályi tag részt vesz.
- A delegáció tagjai: általános iskolai korosztály (pedagógus), középiskolai korosztály (pedagógus), a diák kapcsolattartó (jelenleg a gimnázium DÖK elnöke) + 3 fő diák.
- Az önkormányzat részéről megbízott képviselő és a diák kapcsolattartó segíti a Városi Diákfórum, illetve a delegáció munkáját.

Komlói Ifjúsági Kerekasztal

Az ifjúsággal történő párbeszéd legfontosabb szervezeti formájának a 2011 februárjában újraszervezett Komlói Ifjúsági Kerekasztalt tekintjük, melynek ülésein és munkacsoportjaiban partnerként bevonva maguk a fiatalok is részt vesznek a Városi Diákfórum, a fiatalok önszerveződő csoportjai, az ifjúsági és civil szervezetek, valamint az intézmények képviselőiben.

Önkormányzati oldal

- képviselő - testület ifjúsági munkacsoport (35 év alatti képviselők)
- szakbizottság elnöke
- Intézmény - felügyeleti irodavezető

- polgármester

Korosztályi oldal

- általános iskolai DÖK pedagógus
- középiskola DÖK pedagógus
- diák kapcsolattartó - gimnázium DÖK elnök
- + 3 fő diákfórum tag

Támogatói oldal

- oktatási intézmények
- pedagógiai szakszolgálat
- közművelődési intézmények
- gyermekvédelmi, szociális, egészségügyi intézmények
- rendőrség, polgárőrség
- munkaügyi központ
- gyámhivatal

Meghívott civil szervezetek

- ifjúsági célú civil szervezetek
- Civil vezetők fóruma delegáltjai

A Kerekasztal szakmai munkacsoportokat hoz létre, az egyes szakterületekre:

- KULTURÁLIS ÉS MŰVÉSZETI
- OKTATÁSI-NEVELÉSI, SZAKKÉPZÉSI ÉS MUNKAERŐPIACI
- IFJÚSÁGPOLITIKAI, HUMÁN, SZOCIÁLIS ÉS PREVENCIÓS
- SPORT-SZABADIDŐ, KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI

A szervezeteknek (ifjúsági civil szervezetek, politikai ifjúsági szervezetek, fiatalokkal foglalkozó intézmények, civil szervezetek, egyesületek) lehetőségük van arra, hogy részt vegyenek a profiljuknak megfelelő munkacsoport(ok) munkájában. A munkacsoportok előkészítik az adott területre vonatkozó javaslataikat. A munkacsoportok által kidolgozott javaslatok minden szervezet számára kiküldésre kerülnek véleményezésre.

Komló Város Képviselő-testülete a fentiek szerint alkotja meg Komló Város Gyermek- és Ifjúsági Koncepcióját.

A Cselekvési Tervről

A fenti koncepció csupán keretet ad egy középtávú ifjúságpolitikai cselekvési terv kialakításához. A cselekvési tervet a város ifjúságával foglalkozó vagy abban érintett intézmények, szervezetek minél több képviselőjével, a célcsoport legszélesebb körű bevonásával a Komló Ifjúsági Kerekasztal készít elő, külön dokumentumban meghatározva a következő három évre (2012-2014) szóló feladatait, akcióit.